

Metelkova je največje kulturno središče v državi. Za to smo zaslužni kulturniki, umetniki in mirovniki, ki smo se v 80-ih letih prejšnjega stoletja borili in izborili, da je danes nekdanja vojašnica namenjena kulturi.

Po odhodu Jugoslovanske ljudske armade je lastnica severnega dela vojašnice postala Mestna občina Ljubljana. Ker je občina leta 1993 objekte začela rušiti, smo ta del kulturniki zasedli, preprečili rušenje in še danes je ta del namenjen kulturi.

Južni del, na katerem stoji tudi Metelkova 6, pa je po osamosvojitvi Slovenije prešel v last Ministrstva za obrambo. Ta je stavbe leta 1992 prenesel na Ministrstvo za notranje zadeve. Stavb, ki po odhodu JLA res niso bile v zavidljivem stanju, so se vsi *otepali*. Zaradi našega večletnega boja so bile leta 1994 prenešene na Ministrstvo za kulturo in zato so danes tu muzeji. Zato je danes tu tudi Metelkova 6, ki jo je Drnovškova vlada po zaslugi ministrov Sergija Pelhana in Jožefa Školča leta 1994 namenila alternativni in neodvisni kulturi ter družbenim gibanjem. Ne muzejem, ki so javni zavodi, temveč neodvisni kulturi.

Gre za edino stavbo v državi, ki je namenjena neodvisni kulturi. Država v 30ih letih za neodvisno kulturo ni zgradila niti enega objekta! Ni niti obnovila stavbe na Metelkovi 6, ki morda res potrebuje obnovo, nikakor pa ni nevarna za delovanje. Sprašujemo se, zakaj nas ministrstvo želi takoj izseliti, ko pa vsi vemo, da je obnova v proračunskih dokumentih načrtovana šele v letu 2023.

Stavbe na Metelkovi so javna kulturna infrastruktura, to pomeni, da so v lasti države. Zakonska dolžnost uporabnikov javne infrastrukture je plačevanje stroškov, ki nastanejo z uporabo. To zelo dobro ve minister, dr. Simoniti, ki je leta 2005 sam podpisal nalog za prenehanje plačevanja najemnine, ki smo jo plačevali do sprejetja zakona, ki je najemnino ukinitil. Noben muzej na Metelkovi, Cankarjev dom, Drama, idr. državi ne plačujejo najemnine. Tako ni le na področju kulture: tudi Klinični center ne plačuje najemnine Ministrstvu za zdravje, šole ne plačujejo najemnine Ministrstvu za izobraževanje, itd. Država po zakonu nikomur ne sme zaračunavati najemnine za javno infrastrukturo, ker smo vsi neprofitne organizacije, ki ne ustvarjamo profita in delamo za državljane.

Mi nismo privilegirani in od države ničesar ne dobimo podarjeno. Za financiranje naših projektov se moramo že 30 let vsako leto prijavljati na razpise, kjer strokovne komisije izbirajo naše projekte za sofinanciranje. Država nas financira povprečno zgolj 30-50 procentno. Ves ostali denar pa moramo pridobiti na drugih razpisih: od občin, partnerjev, agencij, Evropske komisije in drugih mednarodnih virov financiranja itd. In na vseh teh razpisih doma in v tujini moramo biti med najboljšimi, da strokovne komisije naše projekte v *hudi* konkurenci izberejo za sofinanciranje. Smo eni redkih, ki se ponašamo s transparentno in gospodarno porabo proračunskih sredstev. Subvencije dobivamo v več obrokih. Za vsako nakazilo moramo predložiti vsebinsko in finančno poročilo do zadnjega evra.

Delujemo v javnem interesu, ki ga država preverja na dve leti. To pomeni, da smo enako pomembni in primerljivi z javnimi zavodi na področju kulture, kot so na primer Cankarjev dom, Moderna galerija, Muzej in galerije mesta Ljubljane in druge institucije, s katerimi tudi programsko sodelujemo. Ustvarjamo neodvisno kulturo, ki je javni zavodi ne *pokrivajo*. Z njo *plemenitimo* programe javnih zavodov.

Na področju kulture delamo že 30 let. V 23 letih, kar imamo prostore na Metelkovi, smo samo v našem zavodu, Forum Ljubljana, izdali 107 knjig, 46 številk revije, izvedli

22 festivalov, 328 razstav, 8 večmedijskih projektov, 19 filmov (in audio-vizualnih projektov), 14 letnih natečajev stripa za otroke in mladino in drugo. Z nami letno sodeluje 700 ustvarjalcev. Naše razstave si ogleda samo v Sloveniji preko 40.000 obiskovalcev letno. Naši programi so javnosti dostopni, saj so praviloma brezplačni.

Odmevnost, prepoznavnost ter številna najvišja priznanja in nagrade doma ter v tujini dokazujejo, da znamo delati. Zato si s strani Ministrstva za kulturo zaslužimo spoštovanje, ne pa metanja na cesto, saj brez prostorov ne moremo delati. Želja vlade, da deložira kulturnike, je za celotno družbo nevarna in jo morate preprečiti. Gre za poizkus izbrisa najbolj ogroženega in hkrati najbolj *vitalnega, kritičnega, inovativnega ter mednarodno najbolj prodornega* dela kulture na slovenskem, kar bi imelo škodljive posledice za ves narod.

Zato vladi sporočamo, da se iz prostorov ne bomo izselili.

Vas, spoštovani poslanci, pa prosimo, da izglasujete predlagani sklep in s tem ustavite genocid nad slovensko kulturo.

Za konec mi dovolite, da izrazim obžalovanje, ker filma »Na svoji zemlji« o boju za prostore na Metelkovi še nismo posneli. Če bi ga, bi bil zaključni prizor videti takole: na tisoče kulturnikov, umetnikov, predstavnikov civilne družbe in naših podpornikov bi stalo na Metelkovi ploščadi. Vsi bi si sezuli čevlje in v en glas rekli: »Na svoji zemlji smo mi gospodar!«

Eva Rohrman

Forum Ljubljana, Zavod za umetniško in kulturno produkcijo Ljubljana